

Sangweer (Gem. Donia werstal) F4.

1. dæda hin: ð vikelderij sijga dam bæ. za
bsnaut - of jonger ook bay
2. mū. ma. st jauta blum: veter
3. ss spina sijntvñrx slinæx nōma. rma.
mðsin:
4. tyn ha. kjs (renz) - of (tynum) spita (3) - I swi. dr
vark // dre: X itan = zwaarte verteren voedsel //
5. upoldtskip kri: gæza skimalgs bo. sls - of
vi. dda rek in at bre. ð = het roggebrood was haast
ongenietbaar, doordat het één vegetarische massa werd.
6. da timarmon hetr splinter inafjor
7. da skipæ di sliken vma muls - of ruwer:
vma snyt - of vma bek
8. indst - of jonger indi (3) - fabrik iknikstosjen
9. kumjz be. an o. ð brv. ð sti
10. votsa (Watse) brm e: vñ ffjouwur li. ðr
// gleskas - ro: mar // minal - of liter // pe: gal
// liter //
11. bringys twar ki lo hesen
12. sa he mar i hñ fi. van trei a mngels vin
opso. fm // updrunyk //
13. hei dri: ga mei (1) - of hei vu ñ mi sta. an (3) - mai
synknepal
14. ik he (n) synknebal sju. an
15. da vnt net fula me. ðr o. ð sinta ¹⁷ klax: ð di. ðn
16. ik brimblec do(tz) knet mar i harz (renz) -
of hñ (3) - gi. ðn (1) - of gon: (2) - bin
17. ik het net di. ðn (renz) - of di. ðnt - jér // harts
ongebruikelijk //
18. vi - hetstarñ di. ðn - daseldæ diter o. ð ykumt
19. spin - spinarep - of binnenshuis spire. ðx-
20. pet - muts (2) - hu. ðt - kluvs - i: ðmutsa - of
muts (3) - of muotsa - swart' mutsa - vita
muts - tipmuotsa - at jar'kar (veroud., bij 1
enz bekend) - of at'jeridær - da fludær - at hntsj-
bsnaut (bay alleen bij 3 in gebruik) - græ: da-
fina / stuk land bij de boerderij, dat alleen
21. beweid wordt); de stjerfinne, naam v. een stuk
land, niet bij een boerderij - padstu. ðl - of
jonger padstu. ðl (3) - ha: X (renz) - of ha: gg (3).
kirk - of frosk (volgens ene diller, verblijft
uitsluitend in het water, kan in tegenstelling met
een kirkat, die alleen jaamt, kwaken; frosk
is (3) alleen uit de literatuur bekend) - flindor
22. di hjirrl di brx tsche: la ve. rølt a. nt fexten
23. dou kreist ð. stry kras: olt sjas fomi
24. injels. an lit an soot - of ambu. ðl - 2da skipm
slo: ps
25. hei hetaz myke. ðr ambit fm: hun kriga (renz) -
of krigg (3) - of hon (1) (renz) - of ha. an (3)
26. jomu twa bre: da styr: // bre: dæda bre: stñ //
27. dat staandbe: lt sti. ðtær net me. ðr
28. di mandi hetr libm ðkæly: s upm se. aro holo-
of ðkæm pñ. s
29. da dy. val iknet inahe: mal blijæn (1) (renz) - of
blun (3)
30. da skualbe. an (1) - of skualbe. an (2 en 3) - he mar-
me: star na. se: ta v. est // mastæ: veroud. (renz) //
31. ik kin donit kuma jer - of jonger fuor (3) - ik-
le. ðbin
32. da bargen mar. jo græ: li mo. al int drenken
33. hei kinest na. si vñrk - hei het pinna ki. ðl -
of iets ruwer ina stro. ðta (renz)
34. setæx ð. stak indi bi. ðkam
35. ke. galjin dat izytati: t
36. he: jñ - ik he olt wa ke. ðr o. ðndi rupm
37. da parz iknetrip - da pitñ bñ rit
38. sa binari blo. ðnta - of intlo. ðn - of effjilt
in (op onderzoek uit)
39. sa hetom e. ðst hulp. m vñsi jilt vptsmartsjan
40. hei sarlt no. ðit fi. ðr bringys
41. da mð. muot (renz) - of mñt (3) - fo. sñ fro-
upkuma

42. ina snitsor man swemg it nu. adlokt(en)

-of gefar: elk (3)

43. hei het n ball pratis omstora sterkes

44. dei muotor (1)-of motor (3)- da helt fan heba
(1)-of he (3)- zijm da o. dra helt

45. vost mi aze: v m helps vmdat be. et upa
tiln

46. ystimorron isaf fet or mudor- of sprak

47. sa heva veda vitat fista spryna kua

48. da tymon sar lde be. em intso

49. do e. est at fi. stor (en2)-of stram (3)-as
tigt // da gfe. zn inhouws deramen instaan
(4) //

50. da klok lagenta li. dn fuarda pre. k

51. spre - kikadril- vormen voor „spreden“
onbek.

52. di fru hetet hi. or dor ik zu knips litn

53. sin harst het. m sari zji. or lary nar i skuarts
stjust

54. ik hetem surst umsa let no beitveter lan (3)
ta ge. en

55. mu: skip: raga hoklin: wijf jz net vol
// fe. la = vaal, verschoten van kleur //

56. stijn: pist n binkhs van zj // kip: la pistr,
gris met blauw; en ook bruine potten (1) //

57. 10:vn // ha. sl - kar. sl - hntste: // da tarja
sti. et ina hukoll

58. imar: et istnoxtak. et umta ke. etan
(omstreeks 1910 hebben Klei-Trijen getracht het
haatsen hier in zwang te brengen)

59. di kesa jout n helder lext he - of nou
60. hei luhtat kinder o. anestat

61. dudasti: ts (en2)-of tun (3)- kwa. m: pt-
of kwa. m: (3) jim jir ola jir n mar: do
merk

62. do: mane: sari dotgot fulmar: kt is

63. dou se. kst mei vvl mado hest niks if mi

sarin

64. da swel n kuma inhuatone ek (en2)-of
ek go: (3)-ver

65. sost ju. et net o. darmjan

66. mar. jz sei elk grar: x tsi:s

67. si mo. tar is kapot

68. at het (en2)-of ik (3)-n varma dei vist-
entizä sar. xes fun // mult va. z (en2) - zacht
weel //

69. dot jonyha rentop ble. zto footn (en2)-of
footn (3)

70. da set n bar. st indi knd // skuor (en2)-of
skip: z (3) = scheur, bv. in fas //

71. ik vu vul dstepost ambi: f brxe

72. ik he punz o. ant hat (1)-of hat (en3)

73. iuka dwatzbunylos kenknet mar. umge. dn

74. nar. iku fidriky sp. va thinder fuarda
neijo karra

75. ik bi vat ko. et sot (en2)-of sints (3)-
fons mo. en

76. da so. en fons ko. enay het (en2)-of is (3)-
ek soldar. t ve. st (2)-of vist

77. vist gj. vejmarkat ta vegon // am
(pilkam) bo. x (3)-of è spamb. go (en3) //

78. di ro. z n he lar. ja sti kals- of duan: (en
2)-of do. z n: (3)

79. ik gourz gj. vat fan

80. at bentsja vo. z hde. z fuadstat do: pt vrr
kar

81. sin e. z zina z. sine: gan trija

82. har farmha ikmar. myku orka (en2)-of
karka (3)-nar. et bos- of nar. da bosc (2)
tar. gi. en - of gong: - om tambar. jan ta sikjan

83. da mest n trima (en2)-of tre. da (3) yte ledor

84. hei set ayki. ol up foy. hei sar

85. at vi. z da mi. sken o. z netare. zolen jum.
jilt

86. da muls is harⁿ(1en2)-of han(3) drux
fonato.est
87. di drik rent mar² ambuxt-tix² ar² in umde
lan(3)s
88. ik her² truma(1en2)-of trumal(3)-mar² numt
(1en2)-of no:m(3)-fa:da lits² jona
89. da buk is mo:st in: b*c*.elkua, sta
90. si strkja (ook voor muziek en zang) vr.² net
lary ma, vol mo:si
91. ontskar:t istn²x et be.est
92. ð. sktar mat² gu:²b(3)-of tuk(1en3)-mikakira
93. sjoxes est min hu:st ik syksta
94. ik vit net ve kām sikja muot(1en2)-of
mat(3)
95. enku:els helder ik be.est fa:(r)e:t bi:²z
96. ik must vksablu. Et drenkern v. anta sterky
97. ik sol e:st a koe:l- of kyle- of kula- e:van
intbutys(1en2)-of ina stj.øll(3)- helja
98. mim bru:et vr.² vnx
99. da molksytalar hetⁿ grata krita
100. di supa istin ð. su:r - stju:remar mar:
vrum
101. ve:su:an: dipnt in: u:ra folsmitskens
102. darfolt niks up:m ta srx:n
103. hei komt no:et n manytalet
104. inita:ls brimbergn dit fy:r spae:jo
|| spae:jo - of ruwer kartsa = overgeven, flibja:
kuylen; flibja:- of minder net kartsa = spuwen
105. do:estou der vpts truwon
106. te bolxat (Bolsward) hei:z. stik ytbregga
ja:ga(1en2)- of ytbregga ja:ga(3)
107. dou mu:ost - of m ist(3)-as kurna umys faula
(1)- of faula(2)- of fola(3)- ta sjen || faultsja
(1en2 en3) ||
108. hei is fo: loe:wat(1en2)- of lou:wat(3)
(Leewarden) - komt(2)- of kwa:m(3)- mar:
amprunful jilt
109. di do:et is far:m bu:k²ho:ut mark²(3)=
timmermanszoon
110. ontrudvi:f moet - of mat(3)-nat² ijs kena
111. ik heij ge:ds yids - of sa:²it(3)- mar, rat ve:²
gijn gu:et sc:z.
112. da brouwer sat:et istn²x to dju:z omankys
ta brouwen
113. bark²-ik bark- dou bark²-jo" bark²-hei bark².
bark² hei- bark²-rei bark²-ik bark²-dou
bark²-jou bark²-hei bark²-rei bark²-
rei hei bark² || /3 blijft aarzelen tussen jou
bark² en jou bark² on ||
114. bc:ada- ik bi:st- dou bi:st- jou bi:da- hei:
bi:st- rei bi:da- bi:da rei- ik be:et(1en2).
of be:et(3)- ik he be:an- of be:ant(2).
be:antse ik- of be:an: sei ik(3)
115. tix² litsani:an- of litska- of litsa(3)-mar:
hei:z gu:et
116. do:u hei:st fir a:z jajkree:ja opmerk- of
merke(3) || merke= voor 3 weckmarkt en jaarmarkt
of kermis ||
117. hei hei sat:en hei su:mei tynka
118. da far:m sat: dotor galik hei:z
119. dor vi:an: fu:f pri:z²n
120. under di 'chabe:dm lac:tot fol:ikels
121. et veta:z tsjina k*c*.ek- of et sua:rat(1en2)
|| et k*c*.ek all
122. Et he:z I²kn² gri:²n - tina:ma, krekt me:ant
123. mar:jone:zavt mark² mari ana:²i - of mar:
tgial fon: a:ci- of da djera(1en2)- of da
jera(3)
124. dot byemka sol de net best gruijs kena
125. do:man:i hei:z gu:is vin
126. ys 2:et hy:z ik za:brent
127. da molka spae:tal akou ytau:zan
128. da kostor li:eteklok || onkrys: krys²z ||
129. da jerm: fon:kra:da bu:go trox under- of onder-

- st gevixt - of stxevixt (1)
130. da twardytssas kwa^m: na*i* butⁿ(3)-of
bu^ttⁿ(4)
131. so heba him bunt emblau starin - of slaint(2)
132. dor^sy ixvotin // flatorax molkell
133. st ixⁿ, he:lo:t i:t lin dokti sju.^{an} he
134. da la:^tn, park sni.^a
135. frentsja vat olhe: l- of he:lemat: l(3)-of
he:landox meij^a ste.^a
136. dwa:n- ik drخت- dodv(k)stat- joudugat-
hei dv(X)tat- vei dugat- jim dugat- sei
dugat- ik dinat (*i wisselt met u, ook inde
volgende vormen*) - dodinstat- jodinat-
hei dinat- vei dinat- jim dinat- sei
dinat- dinatst- dinatmarr- dinat sei
et marr
137. do:p^a- do:pjark- do:pfunt- da salda:tan
138. teskja- hei teskat- hei teska- hei het tskan
(ren¹) - of teska(3)
139. bind- ik bin- dou bi:st- jou bind- hei bint-
ve bind- jim bind- sei bind- bint ar- bun ar
(ren³) - of boun ar(2)- ik he bunt
140. Locale landmaat: p^asmi.^a
141. Locale waternamen: da 'kufat (De Koeferde)-
da zethou (Het Eud Hof) - da brek? (De Brekken)-
da bukari.^al (Bokkewiel) - da ka.^ai (De
Kaa) - da fam^astra^aken (De Fammensratken)-
da brek (De Brekken) - da fiskantystrar
mar^a (Het Ydskenhuister leer) - da sij^m
(De Sijpen) - da h^au^a so (De Horseweg)-
da ha:tsa'sle.^at (De Hauteslot) - da
ja.^aste.^at (1) - of da j^aste.^at (Janesloot)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is la:^tn'var

De inwoners hecen: la:^tn'vader

Un lijnaam is la:^tn'vader lyentsja stok^an (lonestaken; naar de vroegere tuinbouw hier).
elantal inwoners op 1 jan. 1950: 822.

Taaltoestand. De voornaamste buurten zijn: ophuk (off. ben. Terhorne) - bo.^aswi.^aX
(Boornzwaag) - so.^anga:st (Zandburen) - da ha:^arys huk - da futjoste:X (Toekje steeg) - da litso
ga:^ast (De Kleine Gaast; bestaat uit zandgrond).

Langweer kent geen locale dialect verschillen. Voor een 5 à 10 geurinen is de huiseijke omgangstaal een andere dan het plaatsel. dial. Het schoolplein en de straat worden beheerst door het dial.; ook op vergaderingen overweegt het dial. Ongeveer zes maal per jaar kan men een Frisee preek beluisteren. De bevolking bestaat voornamelijk uit veehouders; ongeveer 60 man verdienen hun brood op de grasdrogerij en de juwelfabriek; het watertourisme brengt voor de neringdoendes bij een goed seizoen flink vertier. Slechts een 5 à 10 mensen werken, elders; uit St. Nicolaasga en Jouwe horren; 25 man naar hier om te werken. Marktplaatsen: Sneewarden en Sneek. Winkelplaatsen: Sneek, Sneewarden en Jouwe.

Zegslieden: 1. Marten Welbes da Vries; 67 j.; hier geb.; loswerkman; heeft praktisch steeds hier gewoond; V. van Nijeschoot, 16. van hier; spreekt steeds dial.

2. Pieter Pieters Hoekstra; 65 j.; hier geb.; kweker; heeft steeds hier gewoond; V. en 16. van hier; spreekt steeds dial.

3. Gjeerd Reinders van der Heulen; 18 j.; hier geb.; scholier; heeft steeds hier gewoond; V. van hier, 16. van Sneek; spreekt overwegend dial., op school Nederlands.